

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

L. S.,

proti

zastoupena Mgr. Janem Dáňou, advokátem
se sídlem Václavské náměstí 837/11, 110 00 Praha 1

žalovanému

Finanční arbitr,
se sídlem Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1

za účasti

Generali Česká pojišťovna a.s., jakožto osoby zúčastněné na
řízení se sídlem Spálená 75/16, Praha,
zastoupené JUDr. Robertem Němcem, LL. M., advokátem
se sídlem Jáchymova 26/2, 11000 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o námitkách ze dne 6. 10. 2020, č. j. FA/SR/ZP/690/2019-44, a proti rozhodnutí žalovaného o námitkách ze dne 17. 9. 2020, č. j. FA/SR/ZP/690/2019-42,

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- I. Návrh na vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalovaného o námitkách ze dne 6. 10. 2020, č. j. FA/SR/ZP/690/2019-44, a nálezu žalovaného ze dne 22. 4. 2020, č. j. FA/SR/ZP/690/2019-29, **se zamítá**.
- II. Ve zbytku **se** žaloba proti rozhodnutí žalovaného o námitkách ze dne 6. 10. 2020, č. j. FA/SR/ZP/690/2019-44, **odmítá**. Žalobce se současně poučuje o tom, že do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku může žalobu v uvedeném rozsahu podat u místně příslušného okresního, resp. obvodního soudu. Účinky podání žaloby budou v takovém případě zachovány.
- III. Rozhodnutí žalovaného o námitkách ze dne 17. 9. 2020, č. j. FA/SR/ZP/690/2019-42, a usnesení žalovaného ze dne 10. 8. 2020, č. j. FA/SR/ZP/690/2019-39, **se ruší**.
- IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 15.342,- Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám jejího právního zástupce.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobkyně se návrhem ze dne 10. 4. 2019 podaném u žalovaného domáhala vydání bezdůvodného obohacení se zákonným úrokem z důvodu neplatnosti pojistné smlouvy na produkt, kterou uzavřela dne 28. 3. 2013 s pojišťovnou Generali Pojišťovna a.s. (IČO: 618 59 869). Ta v průběhu řízení před žalovaným změnila název na Pojišťovna Patricie a.s.
2. Žalovaný po proběhlém řízení ve věci rozhodl dne 22. 4. 2020 nálezem, č. j. FA/SR/ZP/690/2019-29 (dále jen „**nález**“), ve kterém nicméně již jako s účastníkem řízení nejednal s výše uvedenou Pojišťovnou Patricie a.s. (IČO: 618 59 869), ale s pojišťovnou Generali Česká pojišťovna a.s. (IČO: 452 72 956), a to bez jakéhokoliv vysvětlení. Žalobkyně proto v námitkách, které podala proti uvedenému nálezu, tuto skutečnost – vedle věcných námitek – namítla. Žalovaný na tuto procesní argumentaci reagoval tím, že dne 10. 8. 2020 vydal pod č. j. FA/SR/ZP/690/2019-39 usnesení, jímž řízení o návrhu žalobkyně proti Pojišťovně Patricie a.s. zastavil (dále jen „**usnesení o zastavení řízení**“). V tomto usnesení žalovaný vysvětlil, že v průběhu řízení se z veřejně dostupných zdrojů dozvěděl o tom, že právě Pojišťovna Patricie a.s. s účinností od 21. 12. 2019 převedla celý svůj pojistný kmen (jehož součástí tak byla i pojistná smlouva uzavřená s žalobkyní) na Generali Českou pojišťovnu a.s. Z tohoto důvodu tak podle žalovaného Generali Česká pojišťovna a.s. vstoupila do smluvního vztahu s žalobkyní na místo původní pojišťovny (došlo k postoupení smlouvy); to se týká i práv na majetkové vyrovnání z neplatné smlouvy. Z uvedeného důvodu Pojišťovna Patricie a.s. přestala být ve věci pasivně legitimovaná, resp. přestala být pojistitelem uvedené pojistné smlouvy. Žalovaný je přitom podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi (dále také jen „**zákon**“), příslušný řešit spory pouze mezi „*spotřebitelem a pojistitelem*“. Z uvedeného důvodu již žalovaný není příslušný k řešení sporu mezi žalobkyní s Pojišťovnou Patricie a.s. (která již není pojistitelem); návrh je proto podle § 9 písm. a) zákona o finančním arbitrovi nepřipustný a žalovaný řízení o něm podle § 14 odst. 1 písm. a) zákona zastavil.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

3. Uvedené usnesení žalobkyně rovněž napadla námitkami, kterými konstrukci žalovaného zpochybnila. Žalovaný následně rozhodnutím ze dne 17. 9. 2020, č. j. FA/SR/ZP/690/2019-42, zamítl námitky proti usnesení o zastavení řízení (dále jen „**rozhodnutí o námitkách proti usnesení**“); v něm zdůraznil, že v důsledku převedení pojistného kmene, tak jak byl popsán v předchozím bodě, se Generali Česká pojišťovna a.s. automaticky stala procesním nástupcem Pojišťovny Patricie a.s. v řízení. Dále rozhodnutím ze dne 6. 10. 2020, č. j. FA/SR/ZP/690/2019-44, žalovaný změnil znění výroku nálezu; věcně ale námitkám žalobkyně proti němu nevyhověl (dále jen „**rozhodnutí o námitkách proti nálezu**“).
4. Žalobkyně se s tímto výsledkem nespokojila a dne 20. 10. 2020 u Městského soudu v Praze napadla žalobou podle § 65 s. ř. s. obě uvedená rozhodnutí o námitkách.

II.

Obsah žaloby a následná vyjádření

5. Žalobkyně zaprvé zejména ve vztahu k nálezu a rozhodnutí o námitkách proti němu namítá, že žalovaný svévolně provedl záměnu účastníka řízení (na straně odpůrce). Žalovaný ignoroval, že to je navrhovatel, kdo je pánem sporu, a je tedy na něm, po kom se domáhá vydání bezdůvodného obohacení. Pokud žalovaný shledal, že odpůrce již není pasivně legitimován, tak měl návrh žalobkyně zamítnout. Podle žalobkyně je autoritativní záměna účastníka řízení bez jejího souhlasu zásadní procesní vadou, která způsobuje nicotnost popřípadě nezákonnost nálezu; ten totiž ukládá povinnosti subjektu, který nebyl účastníkem řízení a po kterém žalobkyně žádné plnění nepožadovala; obdobně je tomu v případě rozhodnutí o námitkách proti nálezu. Vedle toho žalobkyně argumentuje v tom smyslu, že absolutně neplatnou smlouvu nelze zařadit do tzv. pojistného kmene (tedy „*souboru uzavřených pojistných smluv*“, tak jak je definován pojistný kmen v § 3 odst. 2 písm. g) zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví); převodem pojistného kmene tedy v posuzovaném případě nedošlo k převodu závazku vůči žalobkyni z titulu neplatné smlouvy (bezdůvodné obohacení). Žalobkyně je proto názoru, že i po převodu pojistného kmene zůstala ve věci věcně pasivně legitimována Pojišťovna Patricie a.s.
6. Zadruhé žalobkyně zejména ve vztahu k usnesení o zastavení řízení a rozhodnutí o námitkách proti němu namítá, že žalovaný neměl řízení ve vztahu k Pojišťovně Patricie a.s. (dokonce až po vydání nálezu) řízení zastavit, ale měl rozhodnout věcně; tedy návrhu nálezem vyhovět, nebo ho zamítnout, a to buď z toho důvodu, že by shledal, že pojistná smlouva není neplatná, nebo že by shledal, že závazek přešel na jiný subjekt, a proto již původní pojistitel není pasivně legitimován. V této souvislosti žalobkyně upozorňuje na judikaturu Nejvyššího soudu týkající se problematiky věcné pasivní legitimace.
7. Zatřetí žalobkyně namítá, že rozhodnutím o námitkách proti nálezu žalovaný změnil rozhodnutí (nález) v řízení, které nicméně již bylo zastaveno. Žalovaný postupoval procesně zmatečně; zřejmě měl za to, že zastavil řízení ve vztahu k Pojišťovně Patricie a.s., přičemž nadále bude probíhat řízení proti Generali České pojišťovně a.s. Žalobkyně nicméně zahájila pouze jedno řízení; rozhodnutí o námitkách proti nálezu je proto nicotné, neboť bylo vydáno v řízení, které již bylo zastaveno.
8. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 28. 12. 2020 zejména zopakoval argumentaci obsaženou již v napadených rozhodnutích; zdůraznil, že podle jeho názoru převodem pojistného

kmene došlo i k postoupení pojistné smlouvy uzavřené s žalobcem; v daném případě žalovaný postupoval podle správního řádu (viz § 24 zákona o finančním arbitrovi) a nikoliv podle občanského soudního řádu; z tohoto důvodu na základě informací, které zjistil, začal nově jako s účastníkem řízení jednat s Generali Českou pojišťovnou a.s. Usnesením o zastavení řízení zastavil řízení pouze v části týkající se Pojišťovny Patricie a.s.; vedle toho ale v řízení vedeném právě s Generali Českou pojišťovnou a.s. rozhodl věcně nálezem. Současně žalovaný upozornil na řízení vedené v obdobné věci u Obvodního soudu pro Prahu 2, sp. zn. 27 C 57/2019, ve kterém Pojišťovna Patricie a.s. napadla rozhodnutí žalovaného; po převodu pojistného kmene ale žalobu vzala zpět pro ztrátu aktivní legitimace; z uvedeného důvodu soud následně řízení zastavil (usnesení žalovaný soud předložil).

9. Ve svém dalším vyjádření ze dne 17. 9. 2021 žalovaný informoval soud o proběhlé fúzi Pojišťovny Patricie a.s. s Generali Českou pojišťovnou a.s. Řízení se tak podle žalovaného stalo věcně bezpředmětným; v případě že by soud žalobě vyhověl, tak by žalovaný stejně musel vést řízení proti Generali České pojišťovně a.s. z titulu jejího právního nástupnictví (generální sukcesí).
10. Žalobkyně na uvedené vyjádření reagovala podáním ze dne 3. 10. 2022, v němž uvedenou argumentaci zpochybnila s tím, že žalovaný musel při svém rozhodování vycházet ze skutkového a právního stavu v době svého rozhodování (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 165/2018-40). Současně upozornila na rozsudek městského soudu ze dne 25. 8. 2021, č. j. 6 Af 30/2020-70, který se týkal obdobného případu a jímž bylo žalobkyni v uvedené věci vyhověno.

III.

Posouzení žaloby

III.A. Základní východiska a posouzení

11. Městský soud předně konstatuje, že v tomto svém rozhodnutí vycházel ze svého dřívějšího rozsudku ze dne 25. 8. 2021, č. j. 6 Af 30/2020-70 (dále jen „rozsudek šestého senátu“) s jehož východisky se ztotožňuje. Osmý senát nicméně některé otázky zejména procesního charakteru posoudil odlišně, což se promítlo i do znění výroků jeho rozhodnutí.
12. Městský soud v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal napadená rozhodnutí v mezích žalobkyní vymezených námitek, vycházel přitom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl městský soud bez nařízení jednání, neboť žalobkyně s takovým postupem vyslovila souhlas a žalovaný se na příslušnou výzvu soudu ve stanovené lhůtě nevyjádřil; soud má tedy za to, že s takovým postupem souhlasí.
13. Městský soud konstatuje, že k právnímu postavení finančního arbitra se již vyjádřil Nejvyšší správní soud a shledal, že „rozhodovací pravomoc arbitra vyplývající z § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi je pravomocí správního orgánu rozhodovat v individuálních případech o subjektivních soukromých právech účastníků řízení“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2007, č. j. 2 Afs 176/2006 - 96). Současně z § 24 zákona o finančním arbitrovi vyplývá, že se v jím vedených řízeních postupuje podle správního řádu, nestanoví-li uvedený zákon sám vlastní úpravu (subsidiární použití správního řádu). Z uvedeného vyplývá, že řízení před finančním arbitrem je správním řízením sporným ve

smyslu § 141 odst. 1 správního řádu; jeho průběh se tak vedle dalších ustanovení správního řádu řídí především právě ust. § 141 správního řádu.

14. Podle § 141 odst. 3 správního řádu, [ú]častníky jsou navrhovatel a odpůrce. Navrhovatel i odpůrce mají postavení účastníků podle § 27 odst. 1. Jako vedlejší účastníci se mohou přihlásit osoby, které mají zájem na výsledku řízení; tyto osoby mají postavení účastníků řízení podle § 27 odst. 2 [...]. Zákon o finančním arbitrovi přitom vlastní úpravu účastenství neobsahuje.
15. Spor mezi žalobkyní a žalovaným do určité míry spočívá v tom, zda je třeba účastenství ve sporném řízení správním, ve kterém správní orgán rozhoduje spory vzniklé z občanskoprávních (či obecněji soukromoprávních) vztahů, posuzovat – včetně otázek týkajících se změny v osobě účastníka řízení - materiálně (tak jako je tomu v případě standardního správního řízení – viz § 27 správního řádu), nebo formálně (tak jako je tomu v případě občanského řízení sporného podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, který by se tak aplikoval v tomto typu řízení analogicky). V prvním případě by žalovaný mohl sám vyhodnotit, že v důsledku změny okolností (zde převod pojistného kmene) došlo i k procesnímu nástupnictví v osobě odpůrce; ve druhém případě by zůstávalo věci navrhovatele (žalobkyně), koho za odpůrce označí a zda bude chtít reagovat na změněné okolnosti (převod práv, resp. povinností v souvislosti převodem pojistného kmene) návrhem na procesní nástupnictví – analogicky podle 107a o. s. ř.
16. Šestý senát se ve svém rozsudku přiklonil k druhé uvedené možnosti, tedy analogické aplikaci občanského soudního řádu. Konkrétně vysvětlil, že ačkoliv správní řád ani zákon o finančním arbitrovi nikde neodkazuje na možné podpůrné použití občanského soudního řádu, tato teze byla v akademickém prostředí již vyslovena; soud odkazuje na článek „*Právní a procesní nástupnictví ve správním řízení*“ doc. JUDr. Heleny Práškové, CSc., publikovaný v časopisu Acta Universitatis Carolinae – Iuridica 1 v roce 2010, na str. 185 – 202 (volně přístupný na webových stránkách) ve kterém je prezentováno stanovisko, že použití institutů občanského soudního řádu je možné i bez výslovné zákonné úpravy. Konkrétně autorka ve svém článku k otázce procesního nástupnictví uvádí následující: „*Výjimku představují pouze sporná řízení vedená správním orgánem (§ 141 správního řádu), kde navrhovatel musí navrhnout změnu účastníka řízení, nastala-li po zahájení řízení skutečnost spojená s přechodem nebo převodem práv nebo povinností tvořících předmět řízení. Správní orgán by pak měl návrhu usnesením vyhovět, prokáže-li se, že tyto podmínky byly splněny. Podmínkou je též souhlas osoby, která má v řízení vstoupit na místo navrhovatele, naopak souhlas odpůrce nebo toho, kdo má vstoupit na jeho místo, se nevyžaduje.* Osmý senát městského soudu se s takovým náhledem ztotožňuje.
17. Žalovaný přitom ve věci postupoval podle prvně uvedené koncepce vycházející z materiálního pojetí účastenství, neboť sám ze své vůle začal poté, co zjistil, že Pojišťovna Patricie a.s. převedla svůj pojistný kmen na Generali Českou Pojišťovnu a.s., jednat právě s druhým jmenovaným subjektem. V nálezů tak byl již za odpůrce označen pouze druhý z uvedených subjektů – žalovaný tedy implicitně dovodil procesní nástupnictví uvedeného subjektu, který tak – dle jeho náhledu – nastoupil do procesního postavení původního odpůrce.
18. Takový postup byl přitom vadný; jak vysvětlil již šestý senát ve svém rozsudku, pokud tedy žalobkyně označila ve svém návrhu subjekt se způsobilostí být účastníkem řízení jakožto odpůrce, tak potom žalovaný nemohl jako s odpůrcem o své vůli jednat s žádným jiným subjektem. V tomto řízení je tak finanční arbitr procesním úkonem žalobkyně

(navrhovatele) vázán v tom směru, že nemůže sám bez dalšího do řízení brát jiné subjekty, pokud to návrhovač sám nenavrhne. Teprve v případě, že by návrhovač takový procesní návrh učinil, potom by bylo na místě, aby žalovaný rozhodl o procesním nástupnictví, analogicky podle § 107a občanského soudního řádu. Takové rozhodnutí je však vždy vázáno na procesní úkon (návrh) účastníka řízení, bez něj takové rozhodnutí není možné vydat. Pokud žalobkyně takový procesní úkon nečinila – měl žalovaný o věci rozhodnout meritorně (tedy v případě, že dospěl k tomu, že Pojišťovna Patricie a.s. není věcně legitimována, měl návrh zamítnout – viz § 141 odst. 7 správního řádu).

III. B. Přezkum nálezu a rozhodnutí o námitkách proti nálezu

19. Městský soud tedy vyšel z výše uvedených závěrů a předně se zabýval námitkou, že uvedené pochybení žalovaného způsobuje nicotnost jeho nálezu. Městský soud přitom konstatuje, že ačkoliv nemá z důvodu, že žalovaný v dané věci rozhodoval o soukromoprávních otázkách, pravomoc k posouzení zákonnosti nálezu jakožto meritorního rozhodnutí (přezkum nálezu, resp. rozhodnutí o soukromoprávním nároku samotném je možný v civilním řízení vedeném podle části páté o. s. ř.) – k tomu viz např. usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb. (dále jen „konfliktní senát“) ze dne 20. 9. 2007, č. j. Konf 22/2006-8, nebo ze dne 3. 11. 2009, č. j. Konf 84/2008-9, tak má nicméně výlučnou pravomoc k posouzení nicotnosti takové rozhodnutí – k tomu viz usnesení konfliktního senátu ze dne 5. 3. 2012, č. j. Konf 53/2011-25 (dále např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2022, č. j. 6 Afs 6/2021-25). Městský soud tedy konstatuje, že má pravomoc k posouzení uvedené námítky.
20. Městský soud konstatuje, že uvedené pochybení žalovaného spočívající de facto v implicitním rozhodnutí o procesním nástupnictví (bez příslušného procesního návrhu žalobkyně) vedlo k tomu, že nálezem stanovil práva a povinnosti subjektu, který podle návrhu žalobkyně nebyl účastníkem řízení a proti komu se žalobkyně předmětného plnění nedomáhala. Vada nicotnosti je přitom v teorii správního práva i judikatuře považována za nejzávažnější vadu správních aktů (rozhodnutí), která způsobuje, že na akt správního orgánu vůbec nelze pohlížet jako na rozhodnutí (tedy akt, jímž se konkrétnímu subjektu zakládají, mění nebo ruší práva nebo povinnosti nebo se tyto závazně deklarují – viz § 9 správního řádu). K tomu viz vymezení některých typických důvodů nicotnosti v § 77 odst. 1 správního řádu; jedná se např. o absolutní nedostatek věcné příslušnosti či pravomoci k vydání rozhodnutí, skutečnost, že je akt (ve svém výroku) vnitřně rozporný nebo právně či fakticky neuskutečnitelný, absolutní nedostatek formy apod.
21. V posuzovaném případě se podle názoru městského soudu o vadu nicotnosti nejedná. V daném případě žalovaný měl pravomoc k tomu ve věci rozhodnout; jednoznačně formulovanou (a tedy vykonatelnou) povinnost přitom uložil existující osobě (resp. určitým způsobem rozhodl o jejích právech a povinnostech); ta se proti postupu žalovaného (jeho procesním pochybením) může bránit u soudu, stejně tak může učinit žalobkyně. Správní soudy přitom dospěly k závěru o nicotnosti aktu správního orgánu pouze v případě tzv. absolutního omylu v osobě jeho adresáta – tedy v případě, že správní orgán „rozhodl“ o právech a povinnostech neexistujícího subjektu – takový akt totiž fakticky nemůže mít žádné účinky (k tomu viz již rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 4. 1993, č. j. 6 A 14/93-26; nebo např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2008, č. j. 8 Afs 78/2006-74). V posuzovaném případě

přítom žalovaný „toliko“ začal jednat – z důvodu, že si určitým způsobem posoudil procesní otázku – jako s účastníkem řízení s jiným subjektem, než který žalobkyně označila jako odpůrce, a ve vztahu k němu následně rozhodl. Ačkoliv se – jak již městský soud konstatoval výše – jedná o pochybení, nejedná se o vadu takové intenzity, že by způsobovala nicotnost nálezu.

22. Z uvedených důvodů městský soud návrh na vyslovení nicotnosti nálezu (resp. příslušnou žalobní námitku) zamítl.
23. Pokud jde potom o námitku nicotnosti rozhodnutí o námitkách proti nálezu, tak ani té nemohl městský soud přisvědčit. Soud souhlasí s žalobkyní, že žalovaný postupoval ve věci procesně poněkud rozporně – k důsledkům této rozpornosti podrobněji v části věnující se přezkumu usnesení o zastavení řízení a rozhodnutí o námitkách proti němu. Žalobkyně proti nálezu vznesla námitky jednak procesního charakteru (které odpovídají argumentaci uvedené v žalobě), jednak hmotněprávního charakteru. Žalovaný na ně reagoval tak, že procesní argumentaci vypořádal právě v usnesení o zastavení řízení a následně v rozhodnutí o námitkách proti němu (jak sám uvádí i v rozhodnutí o námitkách proti nálezu), a to tak, že řízení proti Pojišťovně Patricii a.s. (jakožto původnímu odpůrci) zastavil; hmotněprávní argumentaci vypořádal potom v rozhodnutí o námitkách proti nálezu. Je přitom zřejmé, že předmětem a účelem vydání usnesení o zastavení řízení nebylo zastavení řízení jako celku, ale pouze zastavení částečné – ve vztahu k odpůrci Pojišťovna Patricie a.s. Žalovaný se evidentně tímto postupem snažil zhojit své předchozí procesní pochybení (analyzované výše), současně tak ale do značné míry zpochybnil logiku svého předchozího postupu; původně postupoval tak, jako by ze zákona došlo mezi Pojišťovnou Patricie a.s. a Generali Českou pojišťovnou a.s. k procesnímu nástupnictví; nově ale postupoval tak, že jsou odpůrci oba uvedené subjekty. Takový postup – jak již soud uvedl – byl vnitřně rozporný, nicméně nezpůsobuje nicotnost rozhodnutí o námitkách proti nálezu. Řízení proti Generali České pojišťovně a.s. zastaveno nebylo; žalovaný v rozhodnutí o námitkách proti nálezu potom vypořádal věcné námitky proti nálezu.
24. Z uvedených důvodů městský soud zamítl i návrh na vyslovení nicotnosti rozhodnutí o námitkách proti nálezu (resp. příslušnou námitku nicotnosti).
25. Podle § 46 odst. 2 s. ř. s., [s]oud návrh odmítne také tehdy, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, anebo domáhá-li se návrhem přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci. V usnesení o odmítnutí návrhu musí být navrhovatel poučen o tom, že do jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu a ke kterému věcně příslušnému soudu.
26. Pokud jde potom o námitky vztahující se k zákonnosti nálezu a rozhodnutí o námitkách proti němu, tak těmi se městský soud zabývat nemohl. Rozhodnutí o námitkách proti nálezu společně s nálezem tvoří společně rozhodnutí ve věci, tedy rozhodnutí o samotném soukromoprávním nároku žalobkyně. K přezkumu takového rozhodnutí nejsou správní soudy příslušné; žalobkyně se ochrany může domáhat v civilním řízení vedeném podle části páté o. s. ř. K tomu viz již výše citovaná usnesení konfliktního senátu sp. zn. Konf 22/2006 a Konf 84/2008. Skutečnost, že žalobkyně v žalobě vznesla námitky pouze procesního charakteru, nemůže na tomto závěru nic změnit. Osmý senát se v tomto odchyluje od závěrů rozsudku šestého senátu, který věc posoudil opačně; šestý senát vycházel z úvahy, že pokud mají správní soudy pravomoc přezkoumávat procesní

rozhodnutí v řízeních o soukromoprávních nárocích vedených správními orgány (typicky rozhodnutí, jimiž bylo řízení o občanskoprávním nároku skončeno procesním způsobem), potom mají pravomoc i k přezkumu meritorních rozhodnutí, a to z hlediska namítaných procesních vad. Osmý senát je nicméně toho názoru, že přezkum meritorního rozhodnutí správního orgánu o soukromoprávním nároku nelze diverzifikovat mezi různé větve soudnictví podle toho, jaký typ námitek je vůči němu vznesen; pravomoc soudů je naopak určena pouze tím, jaký charakter má přezkoumávané rozhodnutí.

27. Z uvedeného důvodu musel městský soud žalobu v uvedeném rozsahu podle § 46 odst. 2 s. ř. s. odmítnout.

III. C. Přezkum usnesení o zastavení řízení a rozhodnutí o námitkách proti usnesení

28. Městský soud se dále zabýval námitkami směřujícími proti rozhodnutí o námitkách proti usnesení a (jakožto proti rozhodnutí v I. stupni) i proti usnesení o zastavení řízení.
29. Jak již městský soud uvedl výše, tak procesní postup žalovaného v řízení byl vnitřně rozporný. Žalovaný nejprve začal jednat jako s odpůrcem s Generali Českou pojišťovnou a.s. z důvodu procesního nástupnictví, o němž de facto implicitně rozhodl; v době vydání nálezu již tedy s původním odpůrcem, Pojišťovnou Patricií a.s., dále nejednal. Po podání námitek proti nálezu (zřejmě ve snaze zhojit své předchozí procesní pochybení) nicméně začal postupovat tak, jako by nadále odpůrci byly jak Generali Česká pojišťovna a.s., tak Pojišťovna Patricie a.s., tedy tak, jako by nedošlo k procesnímu nástupnictví (resp. o něm nebylo rozhodnuto), ale spíše k přistoupení dalšího účastníka řízení. Takový postup žalovaného je nicméně vnitřně rozporný, a vedl tak v důsledku k vydání vnitřně rozporného rozhodnutí. Tato rozpornost je pak zachycena i v odůvodnění nyní přezkoumávaných rozhodnutí.
30. Podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., *[s]oud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.*
31. Městský soud tedy konstatuje, že z důvodu, že žalovaný procesní námitky žalobkyně proti nálezu posoudil tak, že v návaznosti na ně vydaném usnesení o zastavení řízení jednak vysvětlil, že v řízení došlo na straně odpůrce k procesnímu nástupnictví, a současně zastavil řízení ve vztahu k odpůrci, který ale ve světle tohoto odůvodnění již nebyl účastníkem řízení (Pojišťovna Patricie a.s.), je jeho postup vnitřně rozporný. Ze stejného důvodu je vnitřně rozporné i usnesení o zastavení řízení a rozhodnutí o námitkách proti němu. Městský soud proto obě rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost postupem podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

32. Městský soud tedy rekapituluje, že návrh na vyslovení nicotnosti nálezu a rozhodnutí o námitkách proti nálezu shledal nedůvodným, a proto ho postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
33. Dále městský soud dospěl k závěru, že není dána jeho pravomoc jakožto soudu jednajícímu ve správním soudnictví k projednání té části žaloby směřující proti rozhodnutí o námitkách proti nálezu (a rovněž proti nálezu jakožto rozhodnutí v I. stupni), kterou se žalobkyně domáhala jeho zrušení. Městský soud shledal, že touto částí žaloby se žalobkyně

domáhala přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v soukromoprávní věci. Z uvedeného důvodu žalobu v této části v souladu s § 46 odst. 2 s. ř. s. odmítl a současně žalobkyni poučil, že do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku může napadnout uvedené rozhodnutí žalobou podanou u místně příslušného okresního (resp. obvodního) soudu jednájícího v civilním soudnictví. V této souvislosti nicméně městský soud podotýká, že civilní soud v takovém případě nebude posuzovat zákonnost napadených rozhodnutí shodným způsobem, jako tak činí správní soudy. Civilní soud rozhoduje přímo ve věci (posuzuje oprávněnost soukromoprávního nároku ke dni svého rozhodnutí); v tomto ohledu by již dle názoru městského soudu nebyly relevantní námitky uplatněné v nynějším řízení, neboť – jak upozornil žalovaný ve svém vyjádření ze dne 17. 9. 2021 (viz bod 9 shora) – Generali Česká pojišťovna a.s. se v důsledku fúze stala právním nástupcem Pojišťovny Patricie a.s. V takové žalobě by tedy mohla být relevantní toliko argumentace věcné povahy.

34. Dále městský soud shledal důvodnou žalobu směřující proti rozhodnutí o námitkách proti usnesení; toto rozhodnutí shledal soud vnitřně rozporným, a proto ho podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 1 rozhodl zrušit. Ze stejného důvodu postupem podle § 78 odst. 3 s. ř. s. městský soud zrušil i usnesení o zastavení řízení. Městský soud současně nevyslovil podle § 78 odst. 4 s. ř. s., že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný ve věci rozhodl nálezem, resp. rozhodnutí o námitkách proti nálezu. Předmět řízení byl tudíž vyčerpán, resp. řízení bylo skončeno meritorním rozhodnutím; není tedy další prostor pro další postup v řízení.
35. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Ve vztahu k nálezu a rozhodnutí o námitkách proti nálezu žaloba nebyla úspěšná; soud návrh na vyslovení nicotnosti uvedených rozhodnutí zamítl; pokud jde o přezkum zákonnosti rozhodnutí o námitkách proti nálezu, tak v této části soud žalobu odmítl. Z uvedeného důvodu žalobkyni, která ve věci neměla úspěch, nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému potom soud toto právo nepřiznal z důvodu, že mu nevznikly náklady převyšující náklady běžné úřední činnosti. Pokud jde o žalobu směřující proti rozhodnutí o námitkách proti usnesení, tak v té měla žalobkyně plný úspěch; náleží jí proto náhrada nákladů řízení. Tyto náklady představují náklady na soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, odměna a náhrada hotových výdajů advokáta. Podle § 35 odst. 2 s. ř. s. se pro určení výše odměny užije vyhláška č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Odměna náleží celkem za tři úkony právní služby, a sice za převzetí a přípravu zastoupení, za podání žaloby a za podání repliky, ve kterém žalobkyně reagovala na novou argumentaci žalovaného (3 x 3 100 Kč dle § 7 advokátního tarifu). Náhrada hotových výdajů sestává z paušální částky 900 Kč (3 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Protože je zástupce žalobkyně plátcem DPH, zvyšuje se náhrada nákladů řízení o částku 2 142 Kč odpovídající DPH ve výši 21 % z částky 10 200 Kč. Celkem tedy činí náhrada nákladů řízení částku 12 342 Kč a dále 3 000 Kč jako úhrada za zaplacený soudní poplatek.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 6. prosince 2022

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.